

ВСЕУКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА ЛІГА

Україна, 01033, м. Київ, вул. Саксаганського, 30-В, оф. 33,

тел. (044) 289-31-42

E-mail: vel@ecoleague.net

www.ecoleague.net

Резолюція круглого столу «Екологічні проблеми міста Маріуполь та шляхи їх розв'язання на zasадах збалансованого розвитку» 26 липня 2017 року

Наявність потужних промислових об'єктів у м. Маріуполь та нераціональне природокористування зумовлюють велике антропогенне навантаження на навколишнє середовище.

Основними екологічними проблемами м. Маріуполь є:

1. Високий рівень забруднення атмосферного повітря викидами промислових підприємств та автотранспорту.
2. Забруднення ділянок уздовж автомагістралей з інтенсивним рухом важкими металами, в основному свинцем і кадмієм.
3. Високий рівень забруднення водних ресурсів, зокрема, акваторії Азовського моря (скиди промислових підприємств, витоки з шламонакопичувачів та відстійників, розташованих поблизу моря, каналізаційні стоки).
4. Несанкціоновані звалища твердих побутових відходів, відсутність сучасної системи поводження з ТПВ.
5. Низька якість питної води (неочищена питна вода, наднормативна твердість).
6. Відсутність системи екологічного контролю за забрудненням навколишнього середовища.

Основними забруднювачами атмосфери міста є підприємства чорної металургії - ПАТ «МК «Азовсталь» і ПАТ «ММК ім. Ілліча», викиди яких, за даними Міністерства екології та природних ресурсів, становлять близько 98% від загальноміських. В атмосферне повітря міста автотранспортом викидається близько 30-35 тис. т на рік забруднюючих речовин (оксид вуглецю, оксиди азоту, вуглеводні і ін.).

Однією з основних причин забруднення поверхневих водних об'єктів Маріуполя є надходження в них промислових стічних вод, які становлять реальну небезпеку для навколишнього середовища. Стічні води містять важкі метали, нафтопродукти, органічні сполуки, які мають властивості токсикантів кумулятивного і адитивного характеру, можуть надавати мутагенну та канцерогенну дію на живі організми.

Екологічний стан водних об'єктів міста нерозривно пов'язано з якістю води в річці Кальміус і її притоках. Тривале інтенсивне водоспоживання і скидання стічних вод істотно погіршили стан місцевих водотоків і басейну річки Кальміус. Аналіз забруднення води в річці Кальміус показує, що відхилення показників якості води від прийнятих санітарних нормативів охорони поверхневих вод від

забруднення спостерігаються по нафтопродуктам, фенолу, важких металів, сульфідів, сульфатів, зважених речовинах і сухому залишку.

Основними джерелами забруднення Азовського моря є промислові підприємства і порти міста Маріуполя. Металургійними комбінатами «Азовсталь», «ММК ім. Ілліча», концерном «Азовмаш» щорічно скидається понад 800 млн. м³ (до 99% загального обсягу скидів у море) забруднених стічних вод. У стоках спостерігається перевищення гранично допустимої концентрації (ГДК) по азоту амонійного, по залізу загальному, міді, цинку, нафтопродуктів.

Учасники засідання круглого столу «Екологічні проблеми міста Маріуполь та шляхи їх розв'язання на засадах збалансованого розвитку» зазначили, що для поліпшення стану навколишнього середовища міста та запобігання його деградації необхідно здійснити комплексні заходи, зокрема:

на місцевому рівні:

1. внести зміни та доповнення до Стратегії розвитку міста Маріуполь до 2021 р. щодо посилення питань екологічної безпеки та впровадження Цілей збалансованого (сталого) розвитку, зокрема:
 - зробити аналіз виконання підприємствами міста природоохоронних заходів та зобов'язань;
 - врахувати рекомендації щодо сталості розвитку територіальної громади міста Маріуполь та відновлення конкурентоспроможності міста на основі реструктуризації та диверсифікації промислового комплексу.
 - зробити стратегічну екологічну оцінку металургійного комплексу міста на основі ратифікованих Україною міжнародних екологічних стандартів та визначення розміру заподіяних та прогнозованих збитків (зокрема, збитків, які не обраховуються в межах чинних нормативних актів);
2. розробити Програму інформування та просвіти населення з питань, що стосуються довкілля. Включити представників громадських екологічних організацій до складу робочої групи з питань виконання природоохоронних зобов'язань промислових підприємств міста Маріуполя;
3. запровадити систему державного та громадського моніторингу стану довкілля м. Маріуполя. Рекомендувати підприємствам реалізувати добровільні пілотні проекти щодо встановлення датчиків для обліку окремих груп викидів;
4. проаналізувати статистику захворюваності населення міста і пов'язати її з динамікою викидів підприємств для визначення впливу промисловості на здоров'я населення;
5. модернізувати Схему санітарного очищення міста з урахуванням сучасних тенденцій поводження з побутовими відходами, зокрема:
 - організувати пункти роздільного збирання макулатури, склотари, відпрацьованих батарейок та люмінесцентних ламп.
 - популяризувати концепцію роздільного збирання відходів серед населення шляхом проведення просвітницько-інформаційних заходів;
 - здійснити паспортизацію та санацію сміттєзвалищ, що не відповідають нормам екологічної безпеки;

6. запланувати реконструкцію найбільш зношених каналізаційних очисних споруд та мереж у місті;
7. сприяти розвитку альтернативної енергетики для забезпечення потреб житлово-комунального та приватного секторів;
8. актуалізувати результати інвентаризації зелених насаджень міста. Здійснити комплексні заходи з озеленення міста;
9. перевірити підприємства, які здійснюють утилізацію небезпечних відходів у місті щодо дотримання ліцензійних умов та вимог екологічної безпеки;
- 10.здійснити екологізацію підприємств шляхом:
 - запровадження технологічних процесів, які можуть забезпечити високий рівень очищення викидів в атмосферне повітря;
 - розроблення системи заходів щодо утилізації промислових відходів;
 - вдосконалення технологій очищення стічних вод, що забезпечить профілактику впливу одночасно на повітряний басейн, ґрунт, рослинність, ґрунтові та поверхневі води;

на національному рівні:

11. Верховній раді України:
 - розглянути питання щодо внесення змін до законодавства, що стосуються посилення економічних механізмів природокористування;
 - удосконалити чинне законодавство в сфері формування та функціонування Реєстрів викидів та перенесення забруднювачів;
12. Кабінету Міністрів України розробити План дій щодо впровадження Протоколу про реєстри викидів та перенесення забруднювачів в Україні;
13. Міністерству екології та природних ресурсів України здійснити організаційно-розпорядчі дії щодо забезпечення функціонування Реєстрів викидів та перенесення забруднювачів в Україні.